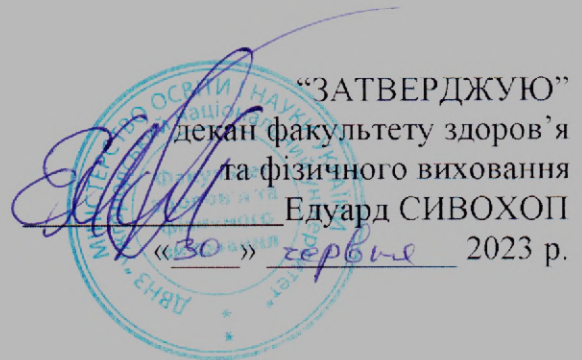

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ЗДОРОВ'Я ТА ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
Кафедра фізичного виховання

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
декан факультету здоров'я
та фізичного виховання
Едуард СИВОХОП
«30» серпня 2023 р.

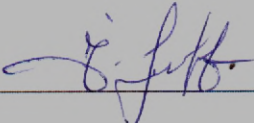
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ЗАХОДИ БЕЗПЕКИ В СПОРТІ»

Рівень вищої освіти:	другий (магістерський) рівень
Галузь знань:	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність:	017 Фізична культура і спорт
Освітня програма:	Фізична культура і спорт
Статус дисципліни:	вибіркова
Мова навчання:	українська

Робоча програма «Заходи безпеки в спорті» для здобувачів вищої освіти галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності: 017 Фізична культура і спорт, освітньої програми Фізична культура і спорт.

Розробники: Маріонда І.І., кандидат педагогічних наук, доцент.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри фізичного виховання, Протокол № 13 від 20 червня 2023 року

Завідувач кафедри ФВ Іван МАРІОНДА

Схвалено науково-методичною комісією факультету здоров'я та фізичного виховання, Протокол № 12 від «29» червня 2023 року

Голова науково-методичної комісії Фелікс ФІЛАК

вересень 2023 р.

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», червень 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів: 4	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин: 120	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 4 аудиторних – 46 самостійної роботи студента – 78	1-й	1-й
	Лекції:	
	8	6
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
	34	8
Форма підсумкового контролю: письмове тестування	Самостійна робота:	
	74	106

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни «Заходи безпеки в спорті»: освоїти найзагальніші положення спортивної травматології, засоби та методи профілактики травматизму серед тих, хто займається фізичною культурою і спортом, особливості травм і післятравматичних захворювань серед спортсменів окремих видів спорту, методи аналізу та попередження умов, що призводять до травм.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Загальні:

- здатність діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК 1);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК 3);
- здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми (ЗК 4);
- здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК 7).

Спеціальні (фахові, предметні):

- здатність розв'язувати проблеми у сфері фізичної культури та спорту у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності (СК 5);
- здатність організовувати багаторічний процес підготовки спортсменів з використанням допоміжних заходів спортивного тренування (СК 10);
- здатність здійснювати організацію та управління у сфері фізичної культури і спорту, володіти знаннями з техніки безпеки та профілактики травматизму (СК 11).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Заходи безпеки в спорті» є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми (ОП):

- ОК 3 «Методологія і організація наукових досліджень»;
- ОК 4 «Теорія та методика спортивного тренування у процесі багаторічної підготовки»;
- ОК 6 «Допоміжні засоби у спортивному тренуванні»;
- ВК «Методика занять спортом у дорослому віці»;
- ВК «Теорія і методика юнацького спорту».

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до ОП, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
аналізувати особливості, протиріччя та перспективи розвитку сучасної сфери фізичної культури і спорту, критично осмислювати проблеми у галузі та на межі галузей знань	ПРН 1
приймати ефективні рішення щодо вирішення проблем у сфері фізичної культури та спорту, генерувати та порівнювати альтернативи, оцінювати ризики та ресурсні потреби	ПРН 2
вільно обговорювати результати професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері фізичної культури та спорту державною та іноземною мовами усно і письмово	ПРН 3
відшукувати необхідну інформацію у науковій літературі, базах даних, інших джерелах, аналізувати та оцінювати цю інформацію	ПРН 6
розробляти та реалізовувати наукові і прикладні проекти, спрямовані на розв'язання проблем інноваційного характеру у сфері фізичної культури і спорту, а також дотичні до неї міждисциплінарні проекти	ПРН 9

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- виконання письмових завдань;
- виступи на семінарських заняттях;
- залік;
- тести.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: **виконання письмових завдань, виступи на семінарських заняттях.**

Форма модульного контролю: **письмове тестування**

Форма підсумкового семестрового контролю: **залік.**

Перевірка та оцінювання знань, умінь і практичних навичок студентів здійснюються за 100-бальною, ECTS та національною шкалами (табл.5.1).

Таблиця 5.1. **Загальна шкала оцінювання: рейтингова, національна та ECTS**

СУМА БАЛІВ за 100-бальною шкалою	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	не задовільно з можливістю повторного складання	
1-34	F	не задовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Загальна оцінка за один змістовий модуль складається з оцінок за результатами поточного модульного контролю та письмового тестування (табл. 5.2, 5.3).

Таблиця 5.2. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Письмове завдання	Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	30	60	100
5	5			

Таблиця 5.3. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Письмове завдання	Модульна контрольна робота	Сума
T3	T4	30	60	100
5	5			

Критерії модульного поточного оцінювання

Модульне поточне оцінювання проводиться під час практичних (семінарських) занять. Оцінка складається з оцінок за виступи на семінарських заняттях (1-5 балів за кожен виступ), оцінок за участь в обговоренні виступів та презентаційних матеріалів (1-5 балів за обговорення виступу). Максимальна оцінка за виступи та обговорення не може перевищувати 10 балів. До цієї оцінки додається оцінка за виконання письмового завдання (1-30 балів). Максимальна оцінка за модульне поточне оцінювання – 40 балів (табл. 5.4 і 5.5).

Таблиця 5.4. Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Виступи на семінарських заняттях	1-5	10
Виконання письмового завдання (реферат)	1-30	30
Тестування	6	60
Разом		100

Таблиця 5.5. Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Виступи на семінарських заняттях	1-5	10
Виконання письмового завдання (реферат)	1-30	30
Тестування	6	60
Разом		100

Критерії оцінювання модульного контрольного тестування

Оцінювання модульного контрольного тестування проводиться за 60 бальною шкалою з використанням тестових завдань. Пропонується 20 варіантів тестів по 10 питань в кожному варіанті. Для першого модульного контролю призначено 10 варіантів тестів, для другого – відповідно наступні 10 варіантів. Всього 200 тестових завдань. На кожне питання дається 4 варіанти відповідей, всього 800 варіантів відповідей. Правильними можуть бути від одного до 4 відповідей. Вибрані всі правильні відповіді на одне питання оцінюються в 6 балів. Таким чином максимальна оцінка студента за модульне контрольне тестування - 60 балів. До цієї оцінки додається оцінка за модульне поточне оцінювання від 0 до 40 балів

Критерії оцінювання підсумкового контролю

Залік є підсумковою формою контролю. Залік проводиться у формі письмового тестування або усних відповідей на питання екзаменаційного білету за такими критеріями:

Критеріями оцінювання письмового тестування є кількість правильних відповідей за одним з варіантів тестів. В кожному варіанті є 10 тестових завдань з правильними та неправильними відповідями. Правильна відповідь в кожному окрему тесті оцінюється в 10 балів. За допомогою письмового тестування оцінюється ступінь освоєння пройденого матеріалу за рейтинговою оцінкою. Оцінку «зараховано» отримує студент, який набрав суму балів від 60 до 100.

Оцінку «зараховано» (90-100 балів, А) заслуговує студент, який:

- всебічно, систематично і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом;
- вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях;
- засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою;
- засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває;
- вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію;
- самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку «зараховано» (82-89 балів, В) – заслуговує студент, який:

- повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, в тому числі застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях;
- має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування;
- під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

Оцінку «зараховано» (74-81 бал, С) заслуговує студент, який:

- в загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок;
- вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність;
- опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою;

Оцінку «зараховано» (64-73 бали, D) – заслуговує студент, який:

- знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його у майбутній професії;
- виконує завдання непогано, але зі значною кількістю помилок;
- ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою;
- допускає на заняттях, чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «зараховано» (60-63 бали, E) – заслуговує студент, який:

- володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого

навчання і використання його у майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «не зараховано з можливістю повторного складання» (35-59 балів, FX) – виставляється студенту, який:

виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни» (35 балів, F) – виставляється студенту, який:

- володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім;
- допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою;
- не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення даної дисципліни.

При виставленні оцінки враховуються результати навчальної роботи студента протягом семестру.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1.

Лекційний курс

Тема 1. Характеристика спортивного травматизму

Тема 2. Форми та причини спортивного травматизму

Лабораторний курс

Тема 1. Характеристика спортивного травматизму

1.1. Загальна характеристика спортивного травматизму.

1.2. Захворювання і травматизм в різних видах спорту.

Тема 2. Форми та причини спортивного травматизму

2.1. Організаційні і матеріально-технічні причини травматизму.

2.2. Медико-біологічні і психологічні причини травматизму.

2.3. Спортивно-педагогічні причини травматизму.

Модульний контроль 1

Змістовий модуль 2.

Лекційний курс

Тема 3. Профілактика спортивного травматизму

Тема 4. Різновид та види травм при заняттях фізичною культурою і спортом

Лабораторний курс

Тема 3. Профілактика спортивного травматизму

3.1. Профілактика і лікування спортивного травматизму і захворювань

3.2. Основні напрями профілактики травм у спортсменів

Тема 4. Різновид та види травм при заняттях фізичною культурою і спортом

4.1. Види травм.

4.2. Травми при заняттях фізкультурою і спортом.

4.3. Вплив оздоровчої фізичної культури на організм.

Модульний контроль 2

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1. Лекційний курс													
Тема 1. Характеристика спортивного травматизму	2	2					1	1					
Тема 2. Форми та причини спортивного травматизму	2	2					2	2					
Лабораторний курс													
Тема 1. Характеристика спортивного травматизму 1.1. Загальна характеристика спортивного травматизму. 1.2. Захворювання і травматизм в різних видах спорту.	26			6		20	28			2			26
Тема 2. Форми та причини спортивного травматизму 2.1. Організаційні і матеріально-технічні причини травматизму. 2.2. Медико-біологічні і психологічні причини травматизму. 2.3. Спортивно-педагогічні причини травматизму.	26			8		18	28			2			26
Модульний контроль 1	2			2									
Змістовий модуль 2. Лекційний курс													
Тема 3. Профілактика спортивного травматизму	2	2					1	1					
Тема 4. Різновид та види травм при заняттях фізичною культурою і спортом	2	2					2	2					
Лабораторний курс													
Тема 3. Профілактика спортивного травматизму 3.1. Профілактика і лікування спортивного травматизму і захворювань 3.2. Основні напрями профілактики травм у спортсменів	28			8		20	30			2			28
Тема 4. Різновид та види травм при заняттях фізичною культурою і спортом 4.1. Види травм. 4.2. Травми при заняттях фізкультурою і спортом. 4.3. Вплив оздоровчої фізичної культури на організм.	28			8		20	28			2			26
Модульний контроль 2	2			2									
Усього годин	120	8		34		78	120	6		8			106

6.3. Теми лабораторних занять

Назва теми	Форма навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль 1.		
Тема 1. Характеристика спортивного травматизму	6	2
Тема 2. Форми та причини спортивного травматизму	8	2
Модульний контроль 1	2	
Усього годин за 1 модуль	16	
Тема 3. Профілактика спортивного травматизму	8	2
Тема 4. Різновид та види травм при заняттях фізичною культурою і спортом	8	2
Модульний контроль 2	2	
Усього годин за 2 модуль	18	
Разом	34	8

6.4. Самостійна робота

Назва теми	Форма навчання	
	денна	заочна
Змістовий модуль 1.		
Тема 1. Характеристика спортивного травматизму	20	26
Тема 2. Форми та причини спортивного травматизму	18	26
Усього годин за 1 модуль	38	
Тема 3. Профілактика спортивного травматизму	20	28
Тема 4. Різновид та види травм при заняттях фізичною культурою і спортом	20	26
Усього годин за 2 модуль	40	
Разом	78	106

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Пояснювально-ілюстративний метод. Студенти здобувають знання, слухаючи лекцію, з навчальної або методичної літератури у "готовому" вигляді. Сприймаючи й осмислюючи факти, оцінки, висновки, вони залишаються в межах репродуктивного (відтворювального) мислення.

Репродуктивний метод. Застосування вивченого на основі зразка, моделі діяльності або загально прийнятих підходів під час семінарських (практичних занять). Діяльність тих, кого навчають, є алгоритмічною, тобто відповідає інструкціям, розпорядженням, правилам - в аналогічних до представленого зразка ситуаціях.

Метод проблемного викладення. Використовуючи доцільні джерела й засоби під час лекційних і практичних занять, педагог, перш ніж викладати матеріал, ставить проблему, формулює пізнавальне завдання, а потім, наводить систему доведень, порівнюючи погляди, різні підходи, показує спосіб розв'язання поставленого завдання. Студенти стають ніби свідками і співучасниками наукового пошуку.

Пошуковий, або евристичний метод. Використовується в тій чи іншій мірі у всіх формах навчальних занять та під час індивідуальної чи самостійної роботи студента. Його суть - в організації активного пошуку розв'язання висунутих педагогом (чи самостійно сформульованих) пізнавальних завдань, в визначених випадках під керівництвом педагога, або на основі наведених прикладів і вказівок. Процес мислення набуває продуктивного характеру, але його поетапно скеровує й контролює педагог або самі студенти на основі роботи над навчально-методичною літературою.

Дослідницький метод. Після аналізу матеріалу, постановки проблем і завдань та короткого усного або письмового інструктажу ті, кого навчають, самостійно вивчають літературу, джерела, ведуть спостереження й виміри, наприклад, об'єму та інтенсивності фізичного навантаження, виконують інші пошукові дії. Ініціатива, самостійність, творчий пошук

виявляються в дослідницькій діяльності найповніше. Методи навчальної роботи безпосередньо переходять у методи, які імітують, а іноді й реалізують науковий пошук. Такий метод є пріоритетним у самостійній підготовці студентів.

8. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА ДИСЦИПЛІНА (у разі потреби)

Обладнання: **мультимедійне обладнання;**

Програмне забезпечення: **робоча програма; електронні варіанти лекцій, презентації лекційного матеріалу, методичні рекомендації до лабораторних занять та самостійної роботи.**

9. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1 Гацоева Л. С., Козіброда Л. В. Особливості організації проведення занять з фізичного виховання студентів спеціальної медичної групи: навч. посіб. Херсон: ХДУ, 2017. 68 с.

2 Грибан Г. П., Романчук С. В., Романчук В. М. Профілактика спортивного травматизму у військових підрозділах: навч. посіб. Житомир: ЖВІ НАУ, 2013. 140 с.

3 Ковальчук А., Зайдовий Ю., Антошків Ю. Техніка безпеки при проведенні занять з фізичної підготовки: посібник. Львів: ЛШПБ МНС України, 2015. 86 с.

4 Крошка С. А. Техніка безпеки на заняттях фізичного виховання: метод. вказівки. Лисичанськ: ЛНУ, 2013. 65 с.

5. Лучко О. Р., Довженко С. С. Основи безпеки занять фізичними вправами та спортом. Страхування та

самострахування: Конспект лекції. – Харків: УкрДУЗТ, 2022. – 61 с.

6 Микитчик О. С. Рекомендації з техніки безпеки під час занять різними видами спорту: навч. посіб. Дніпропетровськ: «Вета», 2015. 111 с.

7 Оленев Д. Г., Діденко С. А. Правила безпеки та профілактики травматизму студентів на заняттях з фізичного виховання та спорту: метод. рекомендації. Київ: ДУТ, 2014. 50 с.

8 Присяжнюк С. І., Оленев Д. Г. Курс лекцій з фізичного виховання: навч. посіб. Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2015. 420 с.

9. Платонов В. Н. Система подготовки спортсменов в олимпийском спорте. Общая теория и ее практические приложения: учебник для студ. высш. учеб. заведений физ. воспитания и спорта \ В. Н. Платонов. – К. : Олимпийская литература, 2004. – 808 с. – ISBN 966 – 7133 – 64 – 81.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. Електронні варіанти лекцій (сайт електронного навчання ДВНЗ «УжНУ»);
2. Інтернет-ресурси: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0249-06>;
3. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0497-14>.

**Результати перегляду
робочої програми навчальної дисципліни**

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами (Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 20___/ 20___ н.р. без змін; зі змінами(Додаток___).
(потрібне підкреслити)

протокол №___ від «___» _____ 20___ р. Завідувач кафедри _____
(підпис) (Прізвище ініціали)